

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه

جهت دریافت دکتری دندانپزشکی

عنوان :

تعیین فراوانی موارد ضایعات واکنشی - محیطی حفره دهان در بخش
پاتولوژی دانشکده دندانپزشکی قزوین بین سالهای ۸۵-۱۳۷۷

استاد راهنما :

سرکار خانم دکتر پوپک معصومی

نگارش:

محسن رحیمی

سال تحصیلی : ۸۶-۱۳۸۵

شماره پایان نامه : ۳۵۷

چکیده

سابقه و هدف

ضایعات واکنشی-محیطی ضایعاتی خوش خیم هستند که در مخاط نسبتاً شایع هستند. دندانپزشک به منظور تشخیص صحیح و ارائه درمان مناسب باید اطلاعات کافی درباره آنها داشته باشد. هدف از انجام این مطالعه تعیین فراوانی ضایعات واکنشی-محیطی حفره دهان در بیوپسی‌های ارسالی به بخش پاتولوژی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی بین سال‌های ۸۵-۱۳۷۷ بود.

مواد و روش‌ها

مطالعه به صورت گذشته‌نگر و توصیفی-مقطعی بر روی بیوپسی‌های ارسالی به بخش پاتولوژی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه قزوین بین سال‌های ۸۵-۱۳۷۷ با تکنیک مطالعه پرونده‌ها انجام شد. پرونده‌های ناقص از مطالعه کنار گذاشته شده و بررسی به ۱۴۴ ضایعه با پرونده کامل محدود گردید. متغیرهای مورد بررسی شامل نوع ضایعه، جنس بیمار، سن و محل وقوع ضایعه بودند. اطلاعات از پرونده‌ها استخراج و با استفاده از شاخص‌های آمار توصیفی تجزیه و تحلیل شدند.

نتایج

ضایعه ژانت سل گرانولومای محیطی با ۴۸ مورد (۳۳/۳۳٪)، وقوع یکسان در زن و مرد و بیشترین فراوانی در دهه چهارم زندگی، پیوژنیک گرانولوما با ۲۸ مورد (۱۹/۴۴٪)، با وقوع ۳۹/۳۹٪ در مردان و ۶۰/۷۱٪ در زنان و حداکثر فراوانی در دهه‌های دوم و چهارم زندگی، فیرومای استخوانی شونده محیطی با ۲۰ مورد (۱۳/۸۹٪)، وقوع سه برابر در زنان نسبت به مردان (۲۵٪ در برابر ۷۵٪) و بیشترین فراوانی در دهه چهارم، اپولیس فیشوراتوم با ۱۸ مورد (۱۳/۵٪) و وقوع ۲۲/۲۲٪ در مردان و ۷۷/۷۸٪ در زنان و حداکثر فراوانی در دهه پنجم، فیرومای تحریکی با ۱۶ مورد (۱۱/۱۱٪)، وقوع ۱۲/۵٪ در مردان و ۸۷/۵٪ در زنان و بیشترین فراوانی در دهه پنجم و هیپرپلازی پاپیلری التهابی با ۱۴ مورد (۹/۷۲٪)، شیوع ۱۴/۲۹٪ در مردان و ۸۵/۷۱٪ در زنان و حداکثر وقوع در دهه ششم به ترتیب شایع‌ترین ضایعات بودند.

نتیجه‌گیری

بر اساس نتایج به دست آمده، ژانت سل گرانولومای محیطی و پیوژنیک گرانولوما بیشترین فراوانی را داشتند. همچنین ضایعات بررسی شده در این تحقیق درصد بروز بیشتری را در افراد جوان (به جز ژانت سل گرانولومای محیطی) و در ناحیه لثه نشان داده و با نتایج تحقیقات گزارش شده توسط سایر محققان مشابه یا نزدیک بودند.

واژه‌های کلیدی

ضایعات واکنشی-محیطی، فراوانی.

ABSTRACT

BACKGROUND AND AIM

Reactive lesions are common benign tumor-like lesions in oral cavity. Accurate knowledge of these lesions is necessary to give accurate diagnosis and treatment of the lesions. The aim of this study was to determine the prevalence of reactive lesions of oral cavity in biopsies referred to pathology department of dental School, Qazvin university of medical sciences during 1998-2006.

MATERIALS AND METHODS

In this retrospective cross-sectional and descriptive study, 144 reactive lesions were studied by means of patients' records completed in Qazvin dental school. Incomplete records were ignored to enter the study. The variables of lesion type, patient's gender, age and lesion location were determined as described in the patients' records and histopathological reports. The data were analyzed by descriptive statistics indices and chi-square test.

RESULTS

The order of reactive lesions prevalence were as follows: peripheral giant cell granuloma with 48 cases (33.33%), equal incidence in females and males and higher incidence in 4th decade, pyogenic granuloma with 28 cases (19.44%), 39.29% in males and 60.71% in females and higher incidence in second and 4th decades, peripheral ossifying fibroma with 20 cases (13.89%), three folds incidence in females than males (75% vs. 25%) and higher incidence in 4th decade, epulis fissuratum with 18 cases (12.5%) and 22.22% in males and 77.78% in females and higher incidence in 5th decade, irritation fibroma with 16 cases (11.11%) and 12.5% in males and 87.5% in females with higher incidence in 5th decade and palatal papilomatous with 14 cases (9.72%) and prevalence of 14.29% in males and 85.71% in females occurring mostly in 6th decade of life.

CONCLUSION

It seems that peripheral giant cell granuloma and pyogenic granuloma to be the most common lesions of reactive lesions referred to pathology department of Qazvin dental school. The studied lesions showed more significant incidence in females with the

exception of peripheral giant cell granuloma and gingival mucosa was the most common involved region in the oral cavity.

KEY WORDS

Reactive lesions, Prevalence, Referred biopsies